

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo
(administracija) in ekspedicija na
Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . .	10 gl. -- kr
za pol leta . . .	5 " -- "
za četrt leta . . .	2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . .	8 gl. 40 kr
za pol leta . . .	4 " 20 "
za četrt leta . . .	2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Rožnih ulicah
št. 25.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Trohljiv mir.

„Če je veliko kuharic, je jed presoljena“ tako pravi nemški pregovor. In to velja posebno o berolinski pogodbi, katero je kuhalo več evropskih diplomatov in ktera se zdaj ne prilaga ne kuharjem samim, ne onim narodom, za ktere je bila skuhana, ker je obojim preslana. Še bolj pa smrdi Turčiji sami, ker je skuhana iz njenega lastnega mesa, a ta jo mora požirati, ker jej jo evropski zdravniki s silo v usta tlačijo.

Je pa res tudi kaj čudna osnova ta beroliuska pogodba. Bolgare, katerih sto- in stoletne prizadeve so bile te, da bi se osvobodili turškega jarma, a ne le njih en kos, nego vsi, razdeli berolinska pogodba na dvoje! Eni naj postanejo svobodni, dobijo svojega kneza, svojo vojno, svojo upravo, a drugi vsega tega nič, nego imajo ostati še dalje pod turškim srpom. Pač se jim obeta, da se jim bo ta žalostni stan olajšal s priboljškom nove, po kopitu evropskih držav vrezane in storjene uprave, za katero bodo porok vse avstrijske velike oblasti; ali firma „velike oblasti“ pri južnih Slovanih sploh, vzlasti pa pri Bolgarih nima toliko zaupanja, da bi se brez skrbi nánjo zanesli — vzlasti zato ne, ker ima ostati hišni gospodar še vedno Turčija, katero Bolgari predobro poznajo, da bi njenim obljubam kaj verjeli. Če bi tudi hotela spolniti to, kar obeta, bi bila pri vsi svoji dobri volji vendar preslaba; nadjati se pa še dobre volje ni.

Pa je res nenaravno to, kar so evropski diplomati z Bolgari naredili: severno-zahodno

stran takraj Balkana so odtrgali od južn^o-vzhodne tako, da Rumelija ostane še popolnoma pod turškim srpom. Bolgari so vsi ena rodovina, do zdaj so vsi skupno trpeli, toraj si želé tudi vsi skupno odpočiti od trpljenja in skupno okrepčati, ojačiti se. Evropski diplomatični modrijani pa so v Berolinu ukrenili, da se smejo le prvi veseliti življenja, drugi pa še dalje živeti v prokletstvu. Naravno, da se temu upirajo oboji; prvi zahtevajo odločno — to pričajo dogodbe v bolgarski skupščini — da hočejo združeni ostati s svojimi brati, drugi pa hočejo imeti tiste človeške pravice, ki jih dobé njihovi osvobojeni bratje, in ker so jim te evropski diplomati odrekli, so se pripravljali za glasen protest z besedo in orožjem. V Macedoniji se je bilo nabralo že toliko čet ustajnikov, da bi bili Turčijo gotovo spravili v še večjo zadrego, kakor je bila o ustaji v Bosni in Hercegovini. Upor bi se bil razširil po vseh še ostalih turških deželah, pridružili bi se bili tudi Grki in še drugi narodi, ki po berolinski pogodbi niso nič dobili, in tako bi bil ves po tej pogodbi zanemarjeni balkanski polotok kmalu v plemenu še ostali Turčiji nevarnem.

Ali glej bistrookega evropskega jastreba, ki se po zraku vedno nad Slovani vozi! Združiti se ne smejo, kajti iz cele čede je težje pobirati plen, nego iz posameznih razkropljenih oddelkov. Zato je Slovan, če se združi, vsem jastrebom nevaren, ker bi potem ne dajal več plena. „Wie der Schelm ist, so denkt er von andern“, pravi nemški pregovor, zato se tudi evropski jastreb boji Slovanov, zato so evrop-

ski diplomati zopet skočili skup in kaj naglo, nikakor posvetovavši se mesec dni, sklenili iti mirit v Rumelijo in ta pot vsi skup, ne pa — kakor pri Bosni in Hercegovini — poslati žandarja red delat. To je zdaj, kakor se čuje, dognana reč, ker je privolila tudi Rusija; zadoja je, kakor smo že v tem listu omenili, celó ustajnike pregovorila, da so se razkropili brez boja. Se vé, da je bilo to doseči mogoče le Rusiji, kateri Bolgari vse zaupajo — svojo srečo in nesrečo.

Zdaj gredó toraj, če se zopet kaj ne pokazati, kar je pa še mogoče, v Rumelijo žandarji več velikih oblasti, najbrž angleški, francoski, laški, nemški, ruski in tudi avstrijski vojaki, vsaki na svoje stroške — se ve dá.

Kaj imajo drugi doli v Rumeliji blizo Cagrigrada opraviti, to pač nas avstrijske Slovane in Avstrijce sploh nič ne briga; vsak je svoje sreče kovač, vsak za svoje delo sam odgovoren.

Kar pa nas Avstrijce precéj zeló briga, je to: kaj imamo prav za prav v Rumeliji mi opraviti? Kaj srbi ta reč nas? Rumelija je zdaj nam že tako daleč, kakor n. pr. Amerika ali Šlesvig-Holštajn, kamor smo tudi svoje kosti in svoj denar po nepotrebnem nesli. Težko je res spredeti, kak prid bi od te zasedbe imela Avstrija, in kdo bi jej povrnil stroške.

Tiho, kratkovidni prijatelj! Ne vidiš tamle grofa A n d r a s s y a z dozdanjo Avstriji neugodno protislovansko politiko pod pazduho? Dokler mož to nesrečno politiko seboj nosi, na nji sedi in spi, z njo vstaja in pohaja, ne čudi se ničemur, kar boš z Dunsaja slišal.

Ljubljanske slike.

(Dalje.)

Doktor zdravnik (*adlatus morbi*.)

Ta mož je slabi nasledek greha prvih starišev; če bi Adam in Eva ne bila grešila, bi ne bilo treba smrti, toraj tudi „doktorja“ ne. Naredi se lahko iz vsakega človeka, ki ni prezabit. Kakih 16 let šole, potem par let vaje ob človeškem mesu, pa je doktor gotov. Pravico, da sme svoje umetnosti skazovati in poskušati na živih človeških telesih, dobi pa še le po nekem inštrumentu, kteremu se pravi „diplom“ in ki je pisan na oslovski koži. S tem v žepu se nasloni najprej ob kako bolnišnico in je „sekundarij“ t. j. pomočnik prvega zdravnika. Ko dobi toliko „pacientov“ (t. j. trpinov, ki se mu dajo za poskušnje), da si upa ob njih samih živeti, začne kupčijo na svojo roko v Ljubljani ali drugje, če pa ne, gre kam za okrajnega zdravnika ali dobi službo pri kakem zavodu, pa je njegova pomoč vendar še na ponudbo vsakemu brez ozira na stan, spol, starost, narodnost in vero.

Zdravnik je toraj vsakako izdatna in važna oseba v človeški družbi, čeravno bolni lajšje brez njega umirajo nego on živi brez njih. Bolnike

zdravi s podolgastimi koščeki papirja, tako zvanimi „recepti“, dragimi nakaznicami, za ktere se v „latinski kuhinji“, po domače „lekarnici“, dobé razne pijače, mazila, štupe, zvaljki in druge nenaravne reči, katerih zdravemu človeku treba ni. Da bi taka „zdravila“ bolniku vselej in gotovo škodovala, se ne more trditi, k večjemu večkrat nič ne pomagajo; navadno jih pa bolnik vživa, dokler more, in ko več ne more, ga spravijo k sv. Krištofu, dediči pa za njim plačajo vse, kar smrt stane, toraj tudi zdravnika in lekarničarja. Koristna so taka zdravila vsakako, če ne bolniku, pa zdravniku in lekarničarju, ki ob novem letu „doktorju“ tudi kaj v roke stisne, če je bila letina dobra.

Razen tega zdravi tudi z raznim železnim in drugim orodjem, vsled česar človek večkrat zgubi bolezen, ž njo vred pa se kak ud ali vsaj kos živega mesa odreže, da ni potem več cel, ampak le človeška podrtija. Vendar vsak rajši še tako obrezan po svetu hodi, nego bi cel pri sv. Krištofu ležal. Bo li to, kar stori, pomagalo ali ne, za to zdravnik ne prevzame nobene odgovornosti, in večkrat, kedar kdo umré, reko ljudje, da ga je zdravnik pod zemljo spravil. Ali kaj se briga mož za take be-

sede nevednosti! On zahteva svojo plačo „honorar“ imenovano, ob kateri živi; če se mu kak ozdravljeni bolnik za umetno pomoč skaže hvaležnega še s posebnim darilom, je zdravnik tega še bolj vesel. Od tod prihaja menda latinski pregovor „praesente medico nihil nocet“, kar bi se v slovenskem jeziku reklo najbolje: „presenti (darila) zdravniku nič ne škodujejo.“ Naši ljudje imajo pa še drug pregovor, kakor o sv. Matiji in ledu, namreč: „Zdravnik pravi — bolne zdravi; če jih ni, — jih naredi.“ In res zdravniku ni bolj nenaravne stvari, večega škandala, kakor popolnoma zdrav človek; tak mu je, kakor tatu Wertheimova železna kasa, kateri se nikakor ne more priti do živega. Še bolj pa sovraži one vrste ljudi, ki zdravilo brez pismene pravice; te imenuje sleparje, mazače ter jih preganja kakor lovec lisico, ki mu zajce pobira. Najbolj pak obraja tiste, kateri so se njega in njegovih zdravil že tako navadili, da ne morejo brez njih živeti; to so mu kravice, ki vedno dajo mleko.

V političnem življenju je doktor, bodi-si v tem ali onem taboru, kolikor toliko veljavna oseba. Vidiš ga v raznih odborih, društvih in tu ni molčeč, ampak govori in dela. Navadno si pridobi tudi premoženja, kar je naravno,

Grof Andrassy je Madjar, njegova politika madjarska. Madjar se pa Slovana boji, toraj pošilja nad-nj žandarje.

Peticije francoskih katoličanov.

Minister Ferry se pač ni nadejal, da bi njegova na novo skovana postava o tako nazvanem „svobodnem“ poduku postala povod in netišče tolike gorečnosti od stran francoskih katoličanov. A niso to izključljivo škofje in duhovniki, ki se značajno oglašajo proti predloženim postavam, niso to samo časniki ultramontancev, marveč očetje in matere, mesta in krajine povzdigujejo glasove za obrano svobode sinov in na ohranitev krščanskega poduka in vzgojevanja. Povsodi se vidi, da so značajni očetje in matere dobro razumeli dano geslo: „Katoličani, branite se!“ Žal nam je, da nam ni mogoče v polnem obsegu podati dotičnih peticij in protestov, s katerimi so napolnjeni vsi večji katoliški dnevnikarji francoski. V „Univers-u“ od 22. marcija čitali smo kratko a krepko peticijo katoliških mater iz Orleans-a, razne peticije katoličanov marsejskih, senliških, bretanjskih. Razen tega naznanjeni so kraji, ki so svoje peticije oddali že zbornici poslancev.

Kakor reči sedaj stojé, vedoč, da je diktator v istini Gambetta sam s svojimi enakomiselnimi pomagači brati prostozidarji, ne smemo in nečemo se tešiti z nado, da bodo v zbornici poslancev zavrženi predlogi Ferry-jevi. Možno je še, da nastane v senatu neka povsem mala večina, ki dotičnih predlogov ne odobri v popolnem njihovem obsegu. Naj pak nastane že karkoli, toliko smemo reči z gotovostjo, da katoliška cerkev iz težkega boja osnovanega na njen pogin izide okrepčana, utrjena, oslavljená z novimi vspehi in zmagami. Kaže se to že precej na početku nastalega vojevanja. Katoličani na Francoskem dobro vedó, komu da verujejo, a od početka tega veka, vzlasti od od srpanove revolucije l. 1830 delovali so neprestano in dokazali so, da ima vera, kot povod blagohotne ljubezni, gotovo zmago. Očitni dokazi za to so — da jih več ne omenimo — šole in katoliški zavodi, koje hoče masonska sekta odstraniti, — apostolski misionarji delujoči po vsih krajih svetá, — milijoni, s kterimi katoliška Francija podpira sv.

Očeta, podpira misije, zida samostane in cerkve, zaklada katoliške kolegije in visoke šole. Da, tudi vsaka peticija, ki nam je prišla v roke, povdarja izrečno, kaka promena da je nastala v Franciji, ko je bila pred petdesetimi letmi v rokah modrijanov, ki niso hoteli ničesa vedeti o Bogu. — Vera, ki oživlja tako tolažljivo ljubav do cerkve, združena z ljubeznijo do prave svobode, državopravnost, ki se ne boji zaprek, a je vendar pripravna storiti vse za pravico in svobodo prepričanja, — oznanjajo svetu, kako je blagoslovil Bog Ravignan-e in Lacordair-e, škofe in duhovne, šolske brate in usmiljene sestre različnih imen in redov. Katoliška Francija, ki se lahko ponaša z lepo vrsto mož apostolskih, spoznavalcev in mučnikov, ista Francija se bode oslovila po novih bojih z novimi zmagami, znamenitejšimi nad vse poprejšnje od l. 1830 do l. 1873.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani 16. aprila.

Češki listi prinašajo sledečo okrožnico: Zaupni možje pričenjajo priprave za bodoče volitve in bodo gledali, da bo češki narod zopet častno zastopan. **W državni zbor Čehi še ne mislijo stopiti**, dokler se razmere zdatno ne spremené. Po končanih volitvah pa bodo voljeni poslanci to vprašanje rešili. Treba je tedaj izbrati pametne in poštene možje. Čehi so v glavnih rečeh edini, in nikdo ne sme na svojo roko politike delati, ako neče narodu škodovati.

Med nemškimi Pemci pa se je naredila stranka, ki neče več slepo za Herbstom hoditi, ampak hoče postaviti svoje lastne kandidate. Ta stranka je vzela v svoj program: brambo pravic katoliške cerkve, boj zoper brezverski duh in brezverske šole, pomnoženje oblasti delegacij, postavbo zoper oderube, večo skrb za poljedelce in obrtnike, in omejenje kapitalskih privilegij, sploh boljše gospodarstvo, nego je bilo do zdaj, premembo volilnega reda. — Kakor se vidi, je to prav dober program, in je le želeči, da bi bilo prav mnogo móž voljenih na podlagi tega programa.

Vnanje države.

V Petrogradu je nek človek štirikrat vstrelil na ruskega cesarja, pa ga ni zadel. Vsled tega je vse mesto po konci. Vsi dobri ljudje so razkačeni, da tako dober vladar, kakor je cesar Aleksander, ni varen svojega življenja. Najbrž se bo zdaj začelo z nihilisti še bolj oestro postopati, če je bil ta človek nihilist, kar bo najbrž res. Kar svet stoji, še ni bilo toliko napadov na cesarje in kralje, kakor zdaj. Videti je, kakor bi bila cela zarota zoper vse vladarje. Ljudje mislijo, da bo potlej kaj boljše na svetu, če bodo namesto plemenitih kraljev svet vladali demagogi in kričači. Pa se bodo že še strezovali.

Vprašanje zaradi Rumelije se še nikamor ni premaknilo. Turki nečejo mešane okupacije, druge vlasti pa tudi nemajo posebnega veselja za to. Tako se bo menda cela stvar sama sebi prepustila.

Garibaldi hoče sklicati tabor, na kterem bo zahteval občno volilno pravico in prenapredbo vsega volilnega reda.

V Italiji simpatizirajo z egiptovskim podkraljem zoper Angleže in Francoze. To je naravno. Lahki vedó, da bo tudi egiptovskega kraljestva danes ali jutri konec, in ne more jim biti prav, če pride Egipt Angležem v pest.

Iz Sevilje na Španjskem se poroča, da ste tam počili v cerkvi dve petardi, in da je bilo več ljudi ranjenih.

Domače novice.

V Ljubljani 17. aprila.

(† Gospod Peter Kozler,) grajščak in pivovarnar, bivši deželni poslanec in deželnega glavarja namestnik, podpredsednik „Slovenske Matice“, vrli narodnjak itd. itd., je včeraj popoldne po dolgi bolezni umrl. Pogreb bude v petek 18. t.m. ob štirih popoldne. Več prih.

(Za pogorelec v Dragovanji vasi) je gosp. deželni predsednik razpisal pobiranje milih darov po celi deželi kranjski.

(Pri upravni sodnji) se je včeraj razpravljala pritožba litijske občine zoper določbo deželne vlade o domovinski pravici Franceta Dagarina. Rzsodbo objavimo prihodnjič.

(Iz seje dež. odbora dne 4. aprila.) Na prošnji župansteve občine Kranj in Semič bude

ker še smrt ni zastoj, in tako živi, čislan kolikor toliko, tako dolgo, da tudi pónj pride smrt, s katero je že v življenji dobro seznanil se. Potem pride k sv. Krištofu, kjer najde že toliko in toliko svojih bivših „pacientov.“

Penzionist (*homo agitator vivax.*)

Kar je na kmetih „stari“ ali „stara“ v kotu, to je v mestu pensionist — le vse drugače. Po mislih pametnega človeka bi moral biti pensionist podrtija človeka, ki je v službi po delu in starosti ali po nesreči tako opešal, da ne le svoje nekdanje službe ne more več opravljati, nego tudi za nobeno drugo koristno delo več ni. Ali to ni tako, in zato ne, ker ima država dosti denarja.

Penzionist se naredi iz državnega uradnika raznih strok in iz vojaškega častnika. Vzreki za tako spremembo so različni. Najbolj pravičen je starost in onemoglost v službi, kajti kdor je toliko časa zvesto in marljivo služil, da je opešal in zavoljo viših let pri vsi dobri volji ni več za rabo, tak je zaslužil v resnici, da na stara leta skrbi za nj tisti, kteremu je posvetil najlepša leta, najboljše moči svojega življenja, in ta je tukaj država. Vsak človek spoštuje tako sivo glavo in jej prav iz

srca privošči, da more zadnje dni svojega življenja prebiti brez skrbi in truda; to ni nič ko pošteno in pravično.

Ali ni vsak prišel na tak način v pokoj. Veliko preveč je namreč takih, o kterih se človek čudi, kako so prišli do pravice, živeti ob davkih avstrijskih podložnikov. Tu vidiš krepkega človeka, ki bi lahko še mlatil ali kosil, vsakako pa svoj prejšnji posel opravljal, če je sploh kedaj bil sposoben za-nj; ljudje pravijo, da je prišel v pokoj zato, ker se je zameril svojim načelnikom; dobro, ali če je to res, zakaj mu penzije ne plačujejo ti načelniki, ampak državna kasa, zakaj sploh penzijo dobiva?

Tam zopet vidiš gospoda, kterega že od zadej poznaš, ker ga ves ljubi dan vidiš, kamorkoli prideš, in to že 15, 20 ali celó 25 let; opraviti nima prav nič, toraj ves dan pohajkva, gre od gostilne do gostilne, od kavarne do kavarne, zvečer zaide tudi v gledišče, da je nekoliko spremembe. Ljudje ga ogovarjajo s „stotnikom“, „majorjem“ itd. in starejši se spominjajo, da je pred 15, 20, 25 leti po končani vojski prišel sém in postal „disponibel“. In to ostane do smrti, t. j. vsaj 30 let, toraj je bil tačas, ko je začel živeti na državne

stroške, 30, k večemu 35 let star — in že za nič!

Zopet dobiš ga, ki je bolj revno, celó umazano oblečen; ljudje ti povedo, da je bil „nekaj naredil“, zato je pred časom šel v pokoj in penzija njegova je majhna. Pobiljšati si življenje odjeda kruh drugim revežem, vrivajoč se v javne in privatne pisarne, zato je vsem pisarjem in drugim privatnih služeb iskajočim ljudem hud trn v peti. Pa res! če je za kaj, naj bi bil pa v svoji službi ostal, če pa ni za nič, zakaj se drugje vriva!

Grozno se pa moti, kdor misli, da pensionist ni za nič več. O, je, je in še kako! Saj ima pa tudi dosti časa za to. Nemški pregovor pravi: „Müssiggang ist aller Laster Anfang.“ Vedno le doma sedeti, sprehajati in po gostilnicah ter kavarnah klatiti se vendar človek naveliča, če je še pri takih močeh, da vse to more. Zato se loti politike in služi tu drugim, ki nimajo toliko časa ko on, prav za pota postrežčka. Pred vsako volitvijo si nabrusi pete in je noč in dan na nogah, da tam spodbuja bojazljivce, omahljivce vtrjuje v ustavoveri, pozabljive spominja na ustavoverno dolžnost, vzlasti pa daje konstitucijskim zborom za zborovanje potrebno število „publikuma“, če dru-

deželna deputacija najudanejša voščila omenjenih občin o srebrni poroki 24. aprila t. l. Nj. Veličanstvoma naznanila; — volitev deželnega poslanca dr. viteza Gutmansthal-Benvenutti-a iz kurije velikega posestva namesti dr. viteza Vestenecka se bode deželnemu zboru v potrjenje predložila; — statute (pravila) dekleške sirotišnice v Ljubljani, v katero ima priti po sklp. zadnjega deželnega zbora tudi 20 sirot na troške sirotinskega zaklada, je deželni odbor pregledal in z malimi spremembami sprejel; — vodstvo deželnega gledišča za leto 1879/80 se odda prejšnjemu vodji Emilu Ludviku; — vsled Najvišjega potrjenja v zadnjem deželnem zboru sklenjenih prememb v ljudskih šolskih postavah od 26. februarja leta 1870. dež. zak. št. 11 in od 29. aprila leta 1873. dež. zak. št. 21. in 22 se deželni šolski svet opozori da se pri proračunu normalno-šolskega zaklada za leto 1880. na te premembe ozira; — tovarni za steklo v Kočevji se v podporo tovarniške ljudske šole enkrat za vselej dovoli 50 gold. iz normalno-šolskega zaklada; — županstvu občine trzinske se na prošnjo na deželni zbor za odvracanje povodnji Pšate naznani, da se omenjena prošnja izroči po vodni postavi okrajnemu glavarstvu kamniškemu v rešitev, in da naj se občina obrne na kmetijsko družbo za naklonitev denarne podpore iz zaloge, katero ima ministerstvo kmetijstva za zboljšanje (melioracije) zemljišč; — županstvu občine sv. Križa pri Radečah se dovoli pobiranje 23% priklade na davke v podobčini šentjurski leta 1879.; — prošnja občine Sturija za pobiranje 30% priklade na užitnino leta 1879. in prošnje več vipavskih občin za povečanje občinske takse za občinske mere pri prodajah vina na debelo predložile se bodo deželnemu zboru v potrjenje; — županstvu občine Cerknica se naznani, da se v porazumljenji s c. kr. deželno vlado že dovršeno združenje cerkniške občine z begunjsko v eno občino potrdi; — županstvom se naroči spolnovanje deželne postave od 17. junija leta 1870. zarad pokončevanja gosenic, hroščev in drugih sadju in zemljiškimi pridelkom škodljivih mrčesov, ter se iz deželno-kulturnega zaklada 100 goldinarjev dovoli in kranjski kmetijski družbi na razpolaganje dá za darila za posebno marljivo pokončevanje teh mrčesov;

gih ljudi ne pride zadosti. Za politične agitacije je izvrsten, volilnega dne ne bo nikdar pozabil kakor onega ne, kterega svojo penzijo potegne. Tisti dan pride od vseh strani in v trumah večidel tako, da drug družega vidi, in tu voli vselej z vlado, kar je tudi prav, ker svojo plačo dobiva od vlade, ne pa od davkoplačevalcev, kakor nevedni ljudje mislijo. Le malokteri je, da voli narodno. Zato se marsikdo čudi, kako da penzionist v nekdamnem poslu ni več za rabo, če v pokoji lahko še toliko služeb opravlja in je tako vsestransko koristen. V Ljubljani je posebno eden izgled penzionista in to je sedanji župan sam. Pri vladi ni bil več za rabo, zato ga je dala v pokoj (družega se o njem ne vé, ker nekteri penzionisti ne govoré radi o svoji preteklosti); zdaj pa je vendar že več let dober za težko mesto župana. „Erkläret uns, Graf Oerindur, dieses Räthsel der Natur!“

V drugem življenji je penzionist drugim ljudem večidel siten, neprenesljiv, ker misli, da je še zmiraj to, kar je nekdam bil, pogovor ž njim pust do pretrganja. Slednjič pride tudi pó-nj smrt in vstreže davkoplačevalcem.

(Dalje prih.)

— županstvu občine sv. Križa pri Kostanjevici se odgovori na prošnjo za podporo k troškom za straženje hrvaške meje, da se ne zatrosi goveja kuga na Kranjsko, da naj se za povračilo teh troškov iz državne blagajnice obrne na c. kr. okrajno glavarstvo, kteremu naj dotične troške izkaže; — predlog vodstva deželnih dobrodelnih naprav se odobri, da se izpusti 16 mirnih in neškodljivih blaznih iz norišnice da se naredi prostor za sprejem nevarnih blaznih; — vsled deževnega vremena lansko jesen se po predlogu glavnega odbora za obdelovanje ljubljanskega mahú izjemno dovoli to spomlad požiganje močvirja do 15. maja.

(Poseben železničen vlak) se pelje iz Trsta na Dunaj o priliki cesarjeve srebrne poroke. Iz Ljubljane odrine 23. t. m. popoldne 1 uri 7 minut. Voznina je jako znižana in znaša tje in nazaj za III. razred 12 gld., za II. razred pa 18 gld.

(Peštansko zavarovalno društvo), zastopano za Kranjsko in spodnjo Štajarsko po g. Franc Dreniku, je imelo 31. marcija redno javno skupščino. Štirinajsti račun peštanske zavarovalne družbe za leto 1878. kaže: dohodka 3 milijone 929.714 gld. 14 kr., izdatka pa 3 milijone 779.978 gld. 13 kr. Čisti dohodek za leto 1878. je tedaj znesel 149.736 gld. 1 kr., od kterega se je izplačalo 100.000 gld. „dividende“ na delnice po 10 od sto. Ostali znesek se je pa pridjal zakladom in deloma porabil za sistemizirane nagrade. Škode je društvo od leta 1865 do leta 1878 plačalo 19 milijonov in 548.852 gld. 85 kr.

(Porotniki v Ljubljani.) Za porotno zasedanje, ki se tu prične 5. maja, so izžrebani sledeči gospodje porotniki: Anton Avbel, hišni posestnik iz Ljubljane. France Bergant, hišni posestnik iz Ljubljane. Pavel Veseljak, notar iz Postojne. Janez Dolhar, gostilničar iz Ljubljane. Karel Dolenc, krčmar iz Vipave; Franc Fischer, krčmar iz Kamnika. Avgust Gaspari, trgovec iz Rakeka. Tomaž Javornik, usnjar s Hriba. M. Jenčič, trgovec iz Mengša. M. Kastner, trgovec iz Ljubljane. Fridr. Knuth iz Šmartina pri Litiji. Edvard Kobler, trgovec iz Litije. Anton Kovšca, posestnik iz zgornje Planine. Alojz Krenner, posestnik iz Loke. Josip Kušar, trgovec in Ljubljane. Anton Kvas, krčmar iz spodnje Šiške. Janez Levičnik, krčmar iz Kamnika. Lovrenc Lončar, krčmar od sv. Ane. Janez Marolt, posestnik od sv. Martina pri Savi. Franc Oranič, posestnik iz Križa pri Kranji. Jos. Polak, usnjar v Kamniku. Venceslav Rab, krčmar v spodnji Šiški. Franc Rajakovič, uradnik v hranilnici. Josip Regali, hišni posestnik iz Ljubljane. Janez Rihar, lesni trgovec iz Cirkovske vasi. Janez Sever, posestnik iz Vižmarij. Janez Slapničar, posestnik iz Sela; Anton Žaidaršič, mlinar iz Bistrice. Franc Sovan ml., trgovec iz Ljubljane. Jakob Schober, trgovec iz Ljubljane. Karel Tekavčič, vodja prisilne delavnice iz Ljubljane. Tomaž Tollazzi, trgovec iz Čevic. J. Turk, hišni posestnik iz Ljubljane. J. Urbančič, posestnik v Turnu pod Mirno. J. Zelen, posestnik iz Senožeč. Josip Zenari, vodja eskomptne banke iz Ljubljane. — Namestniki porotnikov pa so: Vinko Čamernik, kamenosek. Anton Hočvar, starinar. Nik. Hofman, nožar; Edvard Hohn, bukvovez. Matija Horvat, čevljar. Anton Krejči, krznar. Franc Zelenc, ključavničar. Janez Žitnik, čevljar in Janez Tomec, hišni posestnik, — vsi ti iz Ljubljane.

(Velikonočni prazniki) v Ljubljani niso bili nič lepi, vedno dež in hud mrzel veter. Ljudje niso mogli nič kaj z mesta, pravega veselja toraj ni bilo. — Pri tej priliki bodi omenjena

še neka nespodobnost, ki se je zgodila o šenklaški procesiji. Ljubljanska mestna godba je namreč igrala ravno na glavnem trgu neko melodijo z gledišča, ktera ima tekst: „Wer alte Jungfern verführt, — wird arretirt.“ Res je nedolžnemu vse nedolžno, ali tu je vprašanje: je li taka melodija, ktere tekst že iz gledišča skoro vsak vé, spodobna za tak spreved, kakor je procesija o vstajenji, za katero gre toliko njeznega ženstva in mlade deklice v beli obleki svetijo. Slišati je bilo zavoljo tega res veliko nevoljnih glasov in še zdaj se ta nevolja ni polegla.

(„Brenclj“ št. 7), ki je prišel ravno za praznike na svitlo, se peča posebno z mestnimi volitvami po svoji šaljivi navadi, v tem smislu je tudi podoba na zadji strani, ki kaže ljubljanski grb (Wappen), namreč velik kamniten stolp, vrh kterega sedi zmaj z Dežmanovo glavo in grabljami. Z okna gleda devica (Ljubljana), ki kliče na pomoč narodnjake, da bi jo rešili iz te neprijetne ječe. Okrog stolpa je trdna ograja grabelj in gosta četa nemčurskih cilindrov, ki branijo narodnjakom, da ne morejo prodreti do stolpa in rešiti v njem zaprte device. Podoba je dobro izdelana, po Ljubljani je naredila veliko senzacijo, posebno med volilci. Gotovo je dopadla pa tudi zunaj Ljubljane. Kdor „Brenclj“ še nima, si ga lahko naroči zdaj, ko se je pričelo drugo četrtletje. (Pritisk na uradnike). „Narod“ objavlja sledečo okrožnico uradniškim šefom:

„Euer Wohlgeboren!

Die laut der Zeitungsnachrichten heuer besonders lebhaft sich gestaltende Agitation der Nationalen, welche bei der bevorstehenden Gemeinderathswahl nach langer Unterbrechung auch in dem II. Wahlkörper sich betheiligen und zweifelsohne auf jene Wähler dieses Wahlkörpers, welche ihrem Einflusse zugänglich sind, namentlich also auf die nicht der Beamten-schaft angehörigen Wähler mit aller Kraft einwirken werden, — macht es heuer mehr denn je nothwendig, dass die verfassungstreuen Wähler dieses umsomehr als der bevorstehende Wahlgang der Vorläufer der im Sommer stattfindenden Reichsratswahl für die Stadt Laibach, mithin nicht nur das Wahlergebniss sondern auch die Höhe der Stimmenanzahl der liberalen Wähler für die Parthei von hoher Wichtigkeit sein wird.

Das Centralwahl-Comité beehrt sich demnach Euer Wohlgeboren höflichst und dringendst zu bitten, die Ihnen bekannten, namentlich Ihrem Amte Angehörigen Herren Beamtenwähler zur zuversichtlichen Betheiligung an der Wahl am 16. April bestimmen zu wollen.

Hochachtungsvoll

für das Centralwahl-Comité:

Dr. Schrey m. p.

Laibach am 13. April 1879.

Tukaj bomo narodnjaki pač nekoliko pojasnila prosili. Kako pride dr. Schrey do tega, da so mu c. k. uradi na razpolaganje? V kaki zvezi on stoji z vlado, da zamore komandirati z uradniki? Ali stoje uradi pod nadzorstvom strankarskih voditeljev? Ta reč mora priti pred državni zbor v podobi interpelacije. S takimi zmagami se nasprotniki pač ne morejo hvalliti. Če se prav ne motimo, je bil dr. Schrey tudi med tistimi, ki so vladi svojo „missbilligung“ izrekli zarad okupacije Bosne. Ali tako velika je svoboda in mogočnost nemškutarjev, da oni smejo vladi oponirati, pa jim morajo uradniki vse eno pokorni biti?

Prav radovedni smo, kaj bo Taaffe na to rekel.

Mestne volitve ljubljanske.

Narod, pravi, samostojni, neodvisni narod v Ljubljani, po nemčurškem in tujem osatu tako ošabno preraščeni se je že prvi dan mestnih volitev skazal **s sijajno zmago**, ki je nemčurje vidno osupnila. V torek 15. t. m. je namreč volil tretji razred, v katerem je največ pravega, nepokvarjenega, čeravno ne bogatega naroda, kakor je pri nas po vsej deželi. Človeka je moralo res veseliti, če je videl, kako so tega razreda volilci brez živahne agitacije, kakoršne je bilo prejšnja leta tudi od naše strani treba, prišli k volilnemu shodu, pri tem izbrali si moše svojega zaupanja, kako so potem vsi brez posebnega prigovarjanja le po svoji pameti in narodni zavesti prihajali na „rotovž“ in tu moško korakali v dvorano ne zmeneč se za grozeče obraze nasprotnih mogočnjakov, ter oddajali svoje glasove. In tako smo dosegli velikansko zmago, izmed 206 volilcev je bilo cele tri četrtine naših, in tako so dobili narodni kandidati: **Horak 150, Jurčič in dr. Zarnik pa vsak po 147 glasov.** Nemčurska agitacija je spravila vse na noge, kar premore, a spravila je skupej vključno kohorti železniških in hranilničnih uradnikov komaj toliko mož, da so dobili kazinski kandidati: Mathian 58, Achtschinn 58 in Bamberg 57 glasov. — Tako zelo še niso nikdar propadli v tem razredu, kar mi pomnimo. Mi pa bi bili dobili lahko še več glasov, če bi jih bilo treba, ker več naših volilcev ni prišlo volit. Toraj slava volilcem III. razreda, ki so tako vrlo pokazali pravo jedro naroda slovenskega in prebivalstva ljubljanskega mesta!

Vse drugače je šlo v drugem razredu, domeni c. k. uradnikov in penzionistov, v katerem so narodnjaki po dolgem prenehanju zopet letos voliti sklenili, največ iz tega namena, da bi potrkali ob vlado, če se jej že kaj pozná, kar je Taaffe minister. Pač vsak že vé, da narodni element v tem razredu ne more prodreti, dokler c. k. uradniki volijo za nemčursko stranko, če bi pa jim bilo na prosto voljo dana volitev, je narodna stranka tudi v tem razredu kmalu na konji. A ravno tega zopet ni bilo, agitacija nasprotna je bila jako živahna. Tako n. pr. je dr. Schrey, glavna nemčurska ščuka, pisal vsem uradnim načelnikom pismo, v katerem jih opominja, naj svoje podložne spravijo vse k volitvi, ker bodo narodnjaki letos tudi v tem razredu zopet volili. Koliko oblasti ima dr. Schrey, ali recimo nemčurski volilni odbor do c. k. uradnih, da jih tako napeljava, naj svojo oblast do podložnih svojih zlorabijo za politične agitacije, tega mi ne vemo, ali to smo včeraj videli, da so c. k. uradniki raznih strok, penzionisti, c. k. profesorji, ljudski, mestni in c. k. učitelji skoro v polnem številu prišli na „rotovž“ ter volili z malimi izjemami vsi nemčurske kandidate, kakor prejšnja leta, o Taffejevem ali Kallininem duhu ni bilo nič čutiti; s temi so pritisnili nemškutarji tega razreda in tujci in tako ni bilo drugače mogoče, nego da so zmagali. Kar jih je med uradniki narodnega duha, jih je pač prišlo veliko, a vsi ne, pogrešali smo jih več, ki se radi s svojo narodnostjo bahajo, kedar treba ni, o pravi priliki, kakor je volitev, pa lepo doma ostajajo. Tako narodnjaštvo je piškavi oreh, na take se ni dosti znašati. Narodni meščani so s v obče prav vrlo držali, njim in pa tistim uradnikom, profesorjem, učiteljem in penzionistom, ki se niso dali ostrašiti, da bi ne bili svojega narodnjaštva tudi dejansko pri volitvi pokazali, se je zahvaliti, da smo prišli še pod takimi neugodnimi razmerami do tako lepega števila

glasov, ki nam je porok, da če viši pritisk kolikaj odjenja, smo v stanu zmagati tudi v tem in prvem razredu in potem bo zastopstvo ljubljanskega mesta narodno, kakoršuo bi po pravi tudi moralo biti.

Vdeležitev je bila prav živahna in ker ima ta oddelek največ volilcev, jih je prišlo volic 407. Od teh so dobili naši kandidati dr. Vošnjak 131, Fr. Ravnikar 132 in L. Robič 127 glasov. Nemčurji vit. Gariboldi 280, dr. Käsbacher 276 in K. Leskovic 270 glasov.

Danes voli I. razred. A ker bo tudi tu gotovo velik pritisek od one stranke na volilce in bodo tudi viši uradniki priskočili s svojimi glasovi, bomo težko prodri do večine, vendar upamo, da bo razloček prav majhen, ker v tem razredu ni, kakor v drugem, čez polovico samih c. k. uradnikov. Obširneje o teh volitvah bomo že še poročali, ko vse nadrobnosti natančneje zveemo.

(Pri srečkanji dobitke rečne loterije) v prid hiralnici in sirotišnici so se največe dobitke tako-le izžrebale: Cesarjev service dobi serija 685 št. 125; — srebrno mašno obleko darilo cesarično dobi ser. 357 št. 106, — vazo cesarjevo dobi ser. 127 št. 76; posodo za čaj nadv. Würtemb. ser. 596 št. 71, — 3letnega bika dobi ser. 120 št. 89, — 3letno kobilo dobi ser. 655 št. 40.

Razne reči.

— Razpisi učiteljskih služeb. Na Kranjskem. V Čatežu pri Trebnem učit. služba l. p. 400 gld. Prošnje pri kraj. šolskem svetu do 24. aprila. Na 2razredni šoli v Bledu II. učit. služba l. p. 450 gld., prošnje do 5 maja pri kraj. šl. svetu.

— Iz Celja se nam piše: Narodna čitalnica v Celji priredi v spomin in proslavljanje srebrne poroke Njih Veličanstev presvitlega cesarja in presvitle cesarice na belo nedeljo dne 20. aprila ob 8. uri zvečer v hotelu „pri zlatem levu“ v vrtni dvorani javni pevski večer s sledečim programom: 1. J. Hajden. „Cesarska himna“, moški zbor. 2. A. Nedved. „Popotnikova pesem“, zbor za tenor in kvartet solo s spremljevanjem zbor. 3. J. Lisinski Prelja, moški zbor. 4. A. Nedved. „Rožica“, osmospev. 5. Dr. G. Ipavic. „Savska“, zbor s kvartet solo. 6. J. Lisinski. „Tuga“, samospjev za bas s spremljevanjem glasovira. 7. J. Kocijančič. „Oblaček“, zbor s samospjevom baritona, in dvospjevom tenor in bariton. 8. K. Mašek. „Pri zibelji“, čveterosp. 9. Dr. B. Ipavic. „Domovini“, moški zbor z bariton in tenor solo, in dvospjev za tenor in bariton s spremljevanjem brenččega zbor. 10. Iv. pl. Zajc. „U boj“, moški zbor. — Začetek ob 8 uri zvečer, vstopnina za osobo 30 kr. — Čisti dohodek je nsmenjen v podporo ubogim celjskim dijakom. Prostovoljni darovi se bodo radovoljno sprejemali. K obilni udeležbi vabi vljudno čitalnični odbor.

— Čitalnični odbor v Ptujju je sklical občni zbor na 20. aprila t. l. o 5. uri popoldne, h kateremu se vsi p. t. čitalnični udje vljudno vabijo.

— Premembe pri učiteljstvu. Na Kranjskem. Gosp. Janez Grebenec od Šent-Ivana v Svetino pri Celji; g. Valentin Burnik v Dvoru, stalno; Anton Ozimek iz Banjaloke v Dolenjovas pri Ribnici.

Na Štajerskem. G. Janez Kocmut, nadučitelj pri sv. Vrbanu zunaj Ptujja; g. Dolmač, učitelj v Svetinjah in g. Končan, pri sv. Emi, stopita v pokoj; g. Orač postane ud okrajnega šolskega sveta v Rogacu; šola v Prošinu pa 2razredna.

— Nova vojaška knjiga. Neutrudljivi gospod Andrej Komel (Comelli), ces. kr. stotnik pri polku Maroičičevem, je sestavil in založil spet novo knjigo, kateri je naslov: „Garnizonska i stražna služba slovensko-nemška cesarskim i kraljevskim vojakom v poduk.“ Po vprašanjih i odgovorih. V 161 str. 49, l. 1879. Tiskala tiskarna družbe sv. Mohora v Celovcu. Poduk se suče o službi v posadki i na straži na pr. o okolkah i patrolah, o zamenjevanji, o držanji stražarjev, o stražah pri jetnikih, v parkih, o ordonančni službi itd. Ker je javni jezik pri vojacih nemški, ker je poduk v njihovih vstavah na podlagi narodskih govoric tudi nemški, ima slovenskim začetnikom služiti omenjena knjižica, da se navadijo časih jako težkih izrazov svoje službe, in le želeti je, da bi visoko ministerstvo tudi to knjigo dopustila ze učbo pri vojacih, pa pripoznavalo gosp. spisovatelja marljivo delovanje.

Umri so:

Od 11. do 15. aprila: Ana Terček, diurn. o. 7 l., za jetiko. Alojzija Hribar, kol. v. 66 l., za sušico. Janez Sluga, del. o. 10. m. za davico. Anton Jeglič, del. o. 1¼ l., za davico. Jožef Mohar, del. o. 6 l., za vođeno glavo. Gustav Flucher, žand. o. 16 m., za božjastjo. Janez Lešnjak, lovec 7. batal. v vojaški bolnišnici.

Loterijske številke 12. aprila.

Na Dunaju: 27, 81, 57, 53, 87.
V Gradcu: 6, 47, 82, 78, 85.

Telegrafčne denarne cene 16. aprila.

Papirna renta 65.15 — Srebrna renta 65.65 — Zlata renta 77.15 — 1860letno državno posojilo 119 — Bankine akcije 811 — Kreditne akcije 246. — London 117.20 — Ces. kr. cekini 5.55. — 20-frankov 9.33.

Denarstvene cene 15. aprila.

	Denar.	Blago
Državni fond.		
5% avstrijska papirna renta	65 45	65.60
5% renta v srebru	65 85	66.—
4% renta v zlatu (davka prosta)	77 45	77.60
Srečke (lozi) 1854. l.	114.50	115.—
„ „ 1860. l. celi.	119.—	119.25
„ „ 1860. l. petinke	128.—	128.50
Premijski listi 1864. l.	154.—	155.—
Zemljišćine odveznice.		
Štajarske po 5%	99.50	100.50
Kranjske, koroške in primorske po 5%	91.50	—
Ogerske po 5%	83.50	81.50
Hrvaške in slavonske po 5%	87.—	88.—
Šedmograške po 5%	78.—	78.50
Delnice (akcije).		
Nacijonalne banke	810.—	812.—
Unionske banke	75.—	75.25
Kreditne akcije	248.25	248.50
Nižovstr. eskomptne družbe	765.—	765.—
Anglo-avstr. banke	107.40	107.60
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 gld. a. v.	166.75	166.50
Tržaške „ 100 „ k. d.	118.50	120.—
„ „ 50 „ „ „	61.—	63.—
Budenske „ 40 gld. a. v.	38.50	38.50
Salmove „ 40 „ „ „	45.50	46.50
Palffy-jeve „ 40 „ „ „	35.—	35.50
Clary-jeve „ 40 „ „ „	36.—	36.75
St. Genois „ 40 „ „ „	37.50	38.—
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	33.—	34.—
Waldstein-ove „ 40 „ „ „	33.50	34.—
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	5.55	5.56
Napoleonsd'or	9.33	9.33

Med. dr. Tancer,

zdravnik za zobe in učitelj

te znanosti na graških visokih šolah, ostane še teden po veliki noči v Ljubljani v hotelu „pri slonu“ in zdravi od 9 zjutraj do petih popoldne.

Glavna zaloga **dr. Tancer-jeve** c. kr. priv. Antiseptiko — ustne vode, zobinega prahu je za Kranjsko pri gibratih Krisper v Ljubljani. Sicer se pa dobiyo v vsaki znani prodajalnici.

S spoštovanjem (1)

Dr. Tancer l. r.